

2022/2171(INI)

2.3.2023

ADVIES

van de Commissie ontwikkelingssamenwerking

aan de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid

inzake de EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel
(2022/2171(INI))

Rapporteur voor advies: Marlene Mortler

PA_NonLeg

SUGGESTIES

De Commissie ontwikkelingssamenwerking verzoekt de bevoegde Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

- A. overwegende dat de sector van textiel, kleding, leder en schoeisel (TCLF: textile, clothing, leather and footwear) een van de grootste sectoren in de wereldeconomie vormt, en dat de meeste werknemers in deze sector vrouwen zijn; overwegende dat slechte arbeidsomstandigheden en schendingen van de rechten van werknemers schering en inslag zijn in de TCLF-sector, en dat dit ook geldt voor de arbeidsomstandigheden en rechten van de landbouwers die vezelgewassen zoals katoen telen;
 - B. overwegende dat de waardeketen in de TCLF-sector steeds meer door kopersoverwegingen wordt gedomineerd, wat heeft geleid tot lage prijzen, stijgende tijdsdruk en slechte betalingsvoorwaarden; overwegende dat deze situatie van ongelijke marktmacht tussen leveranciers en mondiale afnemers het risico op schendingen van de arbeidsrechten in TCLF-fabrieken versterken en vergroten;
 - C. overwegende dat de productie en consumptie van textiel ook ernstige gevolgen hebben voor het milieu in termen van broeikasgasemissies, chemische verontreiniging, hulpbronnengebruik en de hoeveelheid textiel die op stortplaatsen terecht komt;
 - D. overwegende dat ongeveer 60 % van alle in Bangladesh geproduceerde kleding bestemd is voor invoer in de EU; overwegende dat het duurzaamheidspact van Bangladesh (“Bangladesh Sustainability Compact”) uit 2013 tot doel heeft de situatie op het gebied van arbeidsrechten en fabrieksveiligheid in de confectiekledingsector stap voor stap te verbeteren; overwegende dat dit duurzaamheidspact tastbare verbeteringen heeft opgeleverd, met name wat de veiligheid van gebouwen en werkplekken betreft, maar dat het niet efficiënt is gebleken om de rechten van werknemers te bevorderen;
 - E. overwegende dat de EU als producent, investeerder, koper/importeur, detailhandelaar en consument een sleutelrol speelt in de TCLF-waardeketens en derhalve aanzienlijke druk kan uitoefenen om de negatieve sociale en milieueffecten van de TCLF-sector aan te pakken;
1. is ingenomen met het voorstel voor een verordening inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en beschouwt met name de EU-strategie voor duurzaam en circulair textiel als een stap voorwaarts bij het aanpakken van de uitdagingen in verband met de productie van textiel en kleding, niet-duurzame consumptiepatronen, afval en greenwashingpraktijken; verzoekt de Commissie het wetgevingsvoorstel voor het onderbouwen van milieuclaims openbaar te maken en herinnert eraan dat duurzaamheidsclaims binnen de interne markt van de EU duidelijk, pertinent en gemotiveerd moeten zijn; benadrukt dat maatregelen die worden genomen naar aanleiding van de presentatie van de EU-strategie volledig moeten worden afgestemd op de klimaat- en milieudoelstellingen van de Unie, met name de doelstelling om ten laatste in 2050 tot klimaatneutraliteit te komen en de doelstelling om het verlies aan

biodiversiteit een halt toe te roepen en om te buigen; is ingenomen met het feit dat de EU zich verder inspant om haar toezeggingen in het kader van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) van de VN voor 2030 na te komen, met name SDG 12 (verantwoorde consumptie en productie) en SDG 8 (waardig werk en economische groei), maar is zich eveneens bewust van de administratieve en financiële lasten die deze inspanningen met zich meebrengen voor bedrijven; is groot voorstander van de internationale bevordering van deze aanpak en pleit onder meer voor meer samenwerking met partners onder de ontwikkelingslanden om de negatieve impact van de mondiale textielindustrie op de klimaatverandering en biodiversiteit te beperken, en om de arbeidsvoorwaarden en sociale omstandigheden in deze specifieke marktsector te verbeteren;

2. hekelt de vicieuze cirkel die wordt veroorzaakt door de gevolgen van de klimaatverandering, en die landarbeiders ertoe dwingt hun grond op te geven omdat die niet langer geschikt is voor de landbouw, te verhuizen naar industriecentra en daar te worden uitgebuit als arbeider in de kledingsector en andere industriële sectoren; wijst erop dat deze arbeidsmigranten bijzonder kwetsbaar zijn voor uitbuiting omdat zij geen sociaal vangnet hebben en wegens een algemeen gebrek aan sociale infrastructuur en rechtsbescherming; merkt op dat ook katoenboeren worden bedreigd door het toenemende aantal droogtes en overstromingen wereldwijd; herinnert eraan dat katoen een uitermate treffend voorbeeld is van de bovengenoemde vicieuze cirkel, aangezien katoen buitensporig veel water nodig heeft, wat slecht is voor de bodem, en aangezien de voor de katoenteelt gebruikte pesticiden schadelijke gevolgen hebben voor landbouwers en het milieu;
3. wijst op het beginsel van beleidscoherentie voor ontwikkeling en in dit verband met name op artikel 208 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie waarin is bepaald dat “[d]e Unie (...) bij de uitvoering van beleid dat gevolgen kan hebben voor de ontwikkelingslanden rekening [houdt] met de doelstellingen van de ontwikkelingssamenwerking”; benadrukt dat het belangrijk is om eventuele tegenstellingen te minimaliseren en ten behoeve van de ontwikkelingslanden te werken aan synergieën met het beleid inzake ontwikkelingssamenwerking en om de doeltreffendheid van ontwikkelingssamenwerking te verhogen; benadrukt dat beleidscoherentie voor ontwikkeling belangrijk is om een geïntegreerde aanpak mogelijk te maken waarmee de SDG's kunnen worden verwezenlijkt;
4. wijst erop dat de productie van textiel en kleding vaak buiten de EU plaatsvindt en dat het textiel dat en de kleding die in de EU worden verhandeld, grotendeels worden ingevoerd uit ontwikkelingslanden, hetgeen risico's met zich meebrengt voor het milieu, de arbeid en de mensenrechten, die moeten worden geïdentificeerd en aangepakt; verzoekt de Commissie te zorgen voor een gelijk speelveld voor producten die binnen de Unie worden geproduceerd en producten die worden uitgevoerd of ingevoerd, teneinde in alle landen en werelddelen milieuvriendelijke en rechtvaardige waardeketens te bevorderen; onderstreept dat de overgang naar een duurzame en circulaire productie van textiel en kleding een holistische aanpak vereist, evenals investeringen in de hele textielwaardeketen, om kansen te creëren voor lokale circulaire economische activiteiten met een hoge waarde; benadrukt dat de marktmacht van de EU moet worden ingezet om duurzame productiepraktijken in de textiel- en kledingindustrie aan te moedigen, onder meer middels de uitvoering, monitoring en evaluatie van het

duurzaamheidspact als instrument voor de bevordering van de rechten van werknemers; herinnert eraan dat circulariteit moet worden bevorderd en dat er een levenscyclusbenadering moet worden toegepast waarbij rekening wordt gehouden met de gehele waardeketen, voor traceerbaarheid wordt gezorgd en de productie wordt ondersteund van vernieuwend textiel dat duurzamer en energie-efficiënter is en beter kan worden hergebruikt, hersteld en gerecycled; steunt maatregelen die gericht zijn op het aanpakken van greenwashing en het vergroten van het bewustzijn over de impact van “fast fashion” en consumentengedrag op de planeet;

5. benadrukt dat waardeketens in de textiel- en kledingsector vaak worden gekenmerkt door sociale risico's en milieurisico's, die gevolgen hebben voor bedrijven en belanghebbenden in de hele waardeketen, gaande van landbouwers en producenten tot werknemers; is ingenomen met het voorstel van de Commissie voor een richtlijn inzake passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven op het gebied van duurzaamheid en beschouwt dit voorstel als een belangrijke stap om specifieke problemen in de textielsector aan te pakken; benadrukt dat negatieve milieueffecten en sociale gevolgen in toeleveringslanden niet alleen kunnen worden vermeden met wetgeving inzake passende zorgvuldigheid; verzoekt de Commissie aanvullende steun te verlenen aan partnerlanden, met name aan lokale actoren; herinnert eraan dat het voorstel voor een richtlijn inzake passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven op het gebied van duurzaamheid tot doel heeft duurzaam en verantwoord ondernemerschap in de mondiale waardeketens te bevorderen, als een manier om de mensenrechten en het milieu te beschermen; wijst erop dat de huidige machtsongelijkheid tussen kopers van kleding en hun leveranciers (die bijvoorbeeld tot uiting komt in veranderingen op het laatste moment van ontwerpen of levertijden, eenzijdige wijzigingen van contracten, onaanvaardbare aankooppraktijken en annulering op het laatste ogenblik van bestellingen) volgens de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) leidt tot overproductie, verspilling van natuurlijke hulpbronnen en uitbuiting van werknemers in de sector, waardoor het risico op schendingen van de arbeids- en mensenrechten toeneemt; benadrukt dat oneerlijke handelspraktijken in de textiel- en kledingsector moeten worden aangepakt door middel van regelgeving, en dat de bestaande wetgeving moet worden herzien om onder meer oneerlijke handelspraktijken voor bedrijven die actief zijn op de interne markt van de EU te verbieden;
6. herinnert eraan dat autochtone ambachtelijke technieken vaak worden ingepalmd, wat verband houdt met structureel racisme, en vaak worden gebruikt om voor massaconsumptie bestemde kleding te produceren; herinnert eraan dat traditionele ambachten en de beoefenaars ervan worden opgeofferd, aangezien de leden van lokale gemeenschappen ertoe worden gedwongen voor een laag loon een baan in de kledingsector te aanvaarden¹;
7. wijst erop dat textiel en kleding uit Europa vaak naar derde landen worden uitgevoerd om daar te worden gedumpt; benadrukt dat milieuproblemen die verband houden met textiel- en kledingafval dat het gevolg is van overproductie en overconsumptie, vanwege deze schadelijke praktijk op de schouders van ontwikkelingslanden terechtkomen; pleit voor de invoering van daadwerkelijke circulariteit om dit soort

¹ https://cleanclothes.org/file-repository/an-intersectional-approach-challenging-discrimination-in-the-garment-industry_lbl_dci-wpc-paper-final.pdf

schadelijke praktijken te voorkomen; beveelt voorts aan om de capaciteit voor het repareren en hergebruiken van textiel en kleding in Europa uit te breiden; benadrukt de noodzaak om ook in ontwikkelingslanden investeringen in recycling- en reparatie-infrastructuur te ondersteunen en de capaciteit van ontwikkelingslanden inzake het recyclen en repareren van kleding te vergroten; dringt er bij de EU en haar lidstaten op aan het lineaire karakter van de textielindustrie grondig te herzien, zodat het verbruik van hulpbronnen zoals water alsook vervuiling en afval worden teruggedrongen, en vraagt met name om een betere verwerking van textiel aan het eind van de levensduur ervan, om iets te doen aan het enorme probleem van de tonnen microplastics die jaarlijks in onze wateren en zeeën, bodem en lucht terechtkomen en die schade toebrengen aan onze ecosystemen; dringt er bij de EU en haar lidstaten ook op aan ongevaarlijke stoffen te gebruiken, fatsoenlijke banen te creëren in de reparatie-, recycling- en onderhoudssector, en te streven naar een daadwerkelijke vermindering van overproductie, met name met het oog op de naleving van milieu- en arbeidsnormen in derde landen; verzoekt de EU een doeltreffend controlemechanisme op te zetten voor de uitvoer van gebruikt textiel om illegale overbrengingen naar derde landen te voorkomen, en EU-criteria vast te stellen voor de etikettering van afvalstromen als tweedehandsgoederen, aangezien met deze praktijk controles kunnen worden omzeild;

8. herinnert eraan dat de gescheiden inzameling van textielafval vanaf 1 januari 2025 verplicht wordt in de EU; onderstreept dat er bij de voor 2024 geplande herziening van de kaderrichtlijn afvalstoffen specifieke afzonderlijke doelstellingen moeten worden overwogen voor de preventie van textielafval, hergebruik van textiel, voorbereiding voor hergebruik, en recycling; benadrukt dat een krachtige bevordering van de sector hergebruik essentieel is om consumenten opties te bieden voor betaalbare duurzame kleding, hetgeen dan weer cruciaal is om “fast fashion” tegen te gaan;
9. benadrukt dat er intensiever moet worden gezocht naar innovatieve oplossingen (zoals machines, apparatuur en digitale platforms) voor het sorteren, hergebruiken en beheren van ingezameld textielafval tot aan de recyclingfase;
10. benadrukt dat de arbeidsomstandigheden in de textielindustrie in ontwikkelingslanden vaak ondermaats zijn en een rechtstreeks negatief effect hebben op de levensstandaard van werknemers, en heeft het hierbij onder meer over lage lonen, slechte arbeidsomstandigheden, ontoereikende veiligheidsnormen, schendingen van de rechten van werknemers, lange werktijden, beperking van de vrijheid van vereniging en collectieve onderhandelingen, het gebruik van gevaarlijke chemische stoffen, andere gezondheidsrisico's, gendergerelateerd geweld en psychologisch en fysiek misbruik; herinnert eraan dat mensenrechtenschendingen die verband houden met waardeketens in de textiel- en kledingsector en die zich voordoen in producerende landen, vaak kunnen worden toegeschreven aan zwakke wetgeving of de gebrekkige handhaving van bestaande wetgeving; benadrukt dat er tal van obstakels worden opgericht voor werknemers die in geval van dergelijke schendingen compensatie proberen te verkrijgen voor de geleden schade; herinnert eraan dat het belangrijk is om in de textielsector SDG 5 inzake gendergelijkheid te bereiken, aangezien naar schatting 75 % van de werknemers in de kledingsector vrouwen zijn, wier sociale en economische situatie extra kwetsbaar is; herinnert eraan dat vrouwen bijzonder hard worden getroffen door armoede, economische crises, geweld, milieurampen en extreme klimaatomstandigheden; hekelt de loonkloof tussen mannen en vrouwen en de

ondervertegenwoordiging van vrouwen in leidinggevende functies in de textiel- en kledingsector wereldwijd; veroordeelt het feit dat kinderarbeid en irreguliere migrantenarbeid, dwangarbeid en corruptie in de sector blijven voortduren; onderstreept in dit verband dat de EU bij haar partnerlanden moet aandringen op de ratificatie van alle IAO-verdragen die relevant zijn voor de textielindustrie; wijst nogmaals op de verantwoordelijkheid van de EU om partnerschappen te ontwikkelen met lokale actoren die mensenrechten, democratische processen, goed bestuur, gendergelijkheid en duurzaamheid in de textielsector bevorderen;

11. herinnert eraan dat de wereldwijde textielproductie tussen 2000 en 2015 bijna is verdubbeld, en dat minder dan 1 % van al het textiel ter wereld wordt gerecycled tot nieuwe producten; wijst erop dat ongeveer twee derde van de omzet in de textiel- en kledingsector afkomstig is van invoer en dat een aanzienlijk deel van invoer uit ontwikkelingslanden komt, zoals Bangladesh, India, Pakistan en Cambodja; merkt op dat de milieueffecten van het textielverbruik in de EU zich grotendeels voordoen buiten de EU, met name 90 % van het landgebruik, bijna 90 % van het waterverbruik, 80 % van het grondstoffengebruik en bijna 75 % van de broeikasgasemissies; dringt aan op explicietere informatie en voorlichting over de gevolgen van de textiel- en kledingindustrie voor de biodiversiteit en in het bijzonder de biodiversiteit; wijst erop dat de mondiale textiel- en kledingindustrie momenteel 92 miljoen ton afval per jaar produceert en dat ontwikkelingslanden bij de productie van textiel en kleding meer moeilijkheden ondervinden om gepaste sociale en milieunormen te handhaven;
12. is ingenomen met de invoering van een digitaal productpaspoort voor textiel; benadrukt dat het paspoort informatie moet bevatten over de wijze waarop milieu-, arbeids- en mensenrechtennormen in de hele toeleveringsketen worden nageleefd;
13. onderstreept dat de overgang naar een duurzamer en circulaire textielindustrie de mogelijkheid biedt om de arbeidsomstandigheden en de beloning van werknemers te verbeteren; verzoekt de Commissie en de lidstaten om sectorale opleidingen en onderwijs op het gebied van duurzaam textiel mogelijk te maken, met als doel de huidige banen veilig te stellen, de tevredenheid onder werknemers te verbeteren en de beschikbaarheid van geschoolde arbeidskrachten binnen en buiten de EU te waarborgen;
14. spoort de Commissie er daarom ten zeerste toe aan om de strategie aan te vullen met bijbehorende regionale en nationale programma's voor ontwikkelingslanden in het kader van de initiatieven van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking – Europa in de wereld en Team Europa, waarmee duurzame projecten die bestuurshervormingen en een betere wetshandhaving, met name op het gebied van de arbeidswetgeving, expliciet moeten worden gepromoot en onder de aandacht moeten worden gebracht, en waarmee ook projecten moeten worden bevorderd die bijdragen aan het opzetten van een productie- en distributie-infrastructuur voor textiel en kleding die zowel het milieu als de sociale en arbeidsrechten beschermt, onder meer middels de ondersteuning en bevordering van kleine en middelgrote ondernemingen en sociale ondernemingen;
15. herinnert eraan dat handelsbeleid op cruciale wijze kan bijdragen tot duurzame waardeketens in de textiel- en kledingsector, met name door de daadwerkelijke handhaving van de hoofdstukken over handel en duurzame ontwikkeling in de EU-

handelsovereenkomsten, onder meer middels klachtenmechanismen om niet-naleving van multilaterale arbeids- en milieuovereenkomsten te melden, een systematisch gebruik van duurzaamheidseffectbeoordelingen van handel vooraf en achteraf, en een grotere participatie van belanghebbenden; dringt er bovendien bij de EU op aan om de sociale en milieuvorwaarden in verband met het stelsel van algemene preferenties (SAP, SAP+ en de EBA-regeling (Everything but Arms: “alles behalve wapens”) op een transparante en participatieve manier effectief ten uitvoer te leggen en te monitoren;

16. moedigt de douane- en marktautoriteiten van de lidstaten ertoe aan om het toezicht op de invoer en uitvoer van textiel en kleding te verbeteren en uit te breiden, onder coördinatie en met steun van de Commissie, met als doel te verhinderen dat producten die in ontwikkelingslanden worden geproduceerd in strijd met arbeids-, sociale en milieunormen, de interne markt binnenkomen, en met als doel te verhinderen dat textiel en kleding die als tweedehandsproducten zijn geëtiketteerd maar in feite afval zijn, worden uitgevoerd naar ontwikkelingslanden;
17. herhaalt dat de verantwoordingsplicht en transparantie van merken in de textiel- en kledingsector moeten worden vergroot zodat het recht op informatie voor consumenten wordt gewaarborgd;
18. verzoekt de EU de politieke dialoog met producerende landen te versterken, en onder meer het onderwerp aan te kaarten van de krimpende politieke ruimte waarover het maatschappelijk middenveld en vakbonden beschikken om te pleiten voor fatsoenlijke arbeidsomstandigheden in TCLF-fabrieken;
19. herinnert eraan dat er jaarlijks meer dan 200 miljoen bomen worden gekapt en verwerkt tot celluloseweefsels zoals viscose en rayon, en dat tot 30 % van alle viscose en rayon die in de mode-industrie worden gebruikt, afkomstig is uit bedreigde bossen en oerbossen die ooit onderdak boden aan inheemse planten en dieren²; herinnert er voorts aan dat de grond die in Brazilië wordt vrijgemaakt om er vee op te kweken, dat vervolgens wordt geslacht en gebruikt in de voedings- en mode-industrie, goed is voor 80 % van de ontbossing in het Amazonegebied³; benadrukt dat de nieuwe EU-verordening inzake ontbossingsvrije producten ook betrekking zal hebben op leder;

² <https://www.sustainably-chic.com/blog/how-the-fashion-industry-contributes-to-deforestation>

³ <https://www.collectivefashionjustice.org/articles/leather-lobbying-and-deforestation>

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	1.3.2023
Uitslag eindstemming	+: 19 -: 1 0: 1
Bij de eindstemming aanwezige leden	Barry Andrews, Hildegard Bentele, Stéphane Bijoux, Dominique Bilde, Udo Bullmann, Catherine Chabaud, Elisabetta De Blasis, György Hölvényi, Beata Kempa, Karsten Lucke, Erik Marquardt, Michèle Rivasi, Eleni Stavrou, Tomas Tobé, Bernhard Zimniok
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Marlene Mortler, Maria Noichl, Carlos Zorrinho
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 209, lid 7)	Alexander Bernhuber, Katrin Langensiepen, Aušra Maldeikienė

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

19	+
ID	Dominique Bilde, Elisabetta De Blasis
PPE	Hildegard Bentele, Alexander Bernhuber, György Hölvényi, Aušra Maldeikienė, Marlene Mortler, Eleni Stavrou, Tomas Tobé
Renew	Barry Andrews, Stéphane Bijoux, Catherine Chabaud
S&D	Udo Bullmann, Karsten Lucke, Maria Noichl, Carlos Zorrinho
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Erik Marquardt, Michèle Rivasi

1	-
ID	Bernhard Zimniok

1	0
ECR	Beata Kempa

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding